

preces indeficienter effundunt. Curet etiam
propterea fidelium quos iuxta cognitionis et virtutis
a deo sibi concessarum facultatem monitionibus et
exemplis alium ad bene agendum incitare. pater
filium. doctor discipulum. et sapiens instruat
ignorantem. Rogemus tamen pro mutua pace
et unanimi inuicem caritate. quo post mortem
corporis huius plenam beatitudinis participes
simus. quam nobis concedat deus vnus euen-
tialiter et personaliter trinus qui est benedictus
in secula seculorum. Amen

Sequitur examinationem conscientie

Visquis a morte peccati ad salutis et
gracie statum volet resurgere. quod quod
ut adus sui et intentiones ad vitam
eternam utiles sint et meliores. necesse est quod
delicta sua recogitet et cognoscat. dolens de
omissis. atque proponat auxiliante deo a peccato
mortalium se precauere et abstinere in futurum. firmum
preterea ac sincerum propositum habeat competens
tibus loco et tempore peccata sua saltem mor-
talia distincte et integraliter confiteri. Quod
ut commodius fiat. priusquam confitens cri-
mina sua reuelaturus accedat. ipse circa ea
matura morosaque diligentia premeditari
tenetur quasi magnum aliquod emolimen-
tum inde reportare se crederet. ut complete

magis ip̄a confessori suo ac lucidius expr̄mat
Quia vero plurimi simpliciu ob negligētiā
aut ignorantia non excusantem sed potius
accusantē. modos et sp̄s nesciūt peccatorū
p̄ns confecta est tabula. quā inspicientes
confessuri. cogitacōe p̄uia instructi sufficien-
ter ad salutē poterunt sua p̄cā cognoscere
memoriterq; tenē. et confessoribus vtiliter re-
serare. Procedit autē tabula sedm numery
et ordinē p̄cōz mōzliū. que sūt supbia. inui-
dia. ira. auaricia. accidia. luxuria. gula. Cō-
fessus ergo tuā primit⁹ sc̄iaꝝ examinās
interroga te. circa p̄cā supbie. Si vanā tui
laudē et p̄riam excellentiā quesuisti aut o-
ptaſti p̄pter bō fortuita et caduca. diuicias
scilic; aurū et argentū t̄renasq; possessiones
aut propter naturalia bona scilic; corporis
pulchritudinē fortitudinē iuuentutē et simi-
lia. seu etiā racōne gratuitōz donozū sicut
est dei cognicō vel affectus deuocō. Si alios
cōp̄h̄isti p̄pter alicui⁹ horum bonoz p̄cedē-
tium defedū. Si aliqua opa fecisti vt inde
mundanā laudē accipes. vel vt alij te meli-
orem q̄ ipse sis ēputarēt. et multo magis si
hoc fecisti pretertu ypocrit̄ fide. q̄ vt alijs
eēs exemplar in bonū. vel eos a malo t̄tra-
heres. Si nimiu p̄tinacit̄ inuisus es opinioi

pprie. vel credulitati. alterei⁹ cōfiliū contem-
 pnendo. specialit̄ in materia fidei et xpiane
 eligiomis. ex hac enī radice pullulāt hēses
 sortilegia et false credulitates. Si p iadan-
 cīā aut inanē gloriā opa tua bona recitasti
 vel te alijs p̄sentibus inculpasti vt ob hoc
 hūilis et deuotus credēris. si gloriatus es
 corde aut ore de malo. vt q̄ aliū defrauda-
 sti. vel ei iniuriā intulisti. qd̄ q; p te et tuos
 complices ad male agendū potens fuisti. si
 supioribus tuis inobediens extitisti. et eos
 contēpisti. p̄cipue carnales p̄ntes a spūales
 si intra cōfessionē mentitus es. p̄ccm tuum
 aut eius speciem mūdano pudore celando
 talis enī confessio inutilis est. sed et nouū
 crimē incurris. si p̄ccōrū tuorū excusacōnes
 q̄siuisti. aut minuisti culpā tuā socijs aut
 cōplicib⁹ imponendo. Si te p̄ inobedienciā a
 contēptū excōicari pmisisti. aut leuie nimis
 excōicatis p̄cipasti. Si in iudicō publico
 alibi ob pudorē veritatis reuelāde piuziū omi-
 fisti. Si a boīs opib⁹ aut verbis abstinuisti
 p̄pter obloquētū quorūcūq; fatuorū timorē
 si in dignādo contēpisti p̄ccōēs paupes igno-
 rātes. impotētes. a infirmos. eos p̄cipue q̄
 tibi gn̄e p̄pinq; sūt. aut si eosdē irrisisti. Si si-
 gnis a verb⁹ contēpisti eos q̄ studēt deuocōm

Si p̄sumpcōne motus aggressus es ardua
sciā tuā aut potentiā excedentia . aut tuo
statui aut studio indecentia

Circa p̄ccm̄ Inuidie

¶ De alteri⁹ incōmodo letatus es cū
ei infortunium aliq̄d contigerit . aut si
diffamacōnē seu p̄secucōem incurre
rit . Si de bonis alteri⁹ doluisti . q̄ bñ famat⁹
bonus pulcher sapiēs eloquēs deuot⁹ aut
religiosus existat . Si malum alteri p̄opta
sti vel bonā famā ipsius m̄ōraſti verbis in
quis de eo publice vel secrete manifeste aut
fraudent̄ p̄latis . eius verba aut opa si
m̄stre iudicādo aut in peiorē partem frequē
ter interpretando

Circa p̄ccm̄ Ire

¶ diu cū consensu irā contra p̄ximū
tenuisti cū desiderio vindicte vel ap
petitu nocendi p̄ te vel aliū verbis
aut factis . Si Ira vel odio cōtra quemcūq̄
cōtumelias p̄tulisti aut in rebus nocumen
tum p̄buiſti vel iricifisti . si eū p̄cussisti vulne
raſti occidisti . Et attēdat diligēter an leſus
sacerdos aut cleric⁹ extiteit . Si a leſis a te
l'iniuriā passis veniā petē reuulſti cū p̄ser
tim equales tibi forēt . aut in nullo subiecti
Si arma inuasiua ad nocendum tulisti . Si

alteri mortē siue lesionem illicite minatus
es etiā apposito iuramēto. Si secretū alienū
reuelasti. si huīliter a te veniam petētibz
indulgentiā denegasti. Si motus ira iurasti
nequit vel piuitiū omisisti aut si deū blasphemasti.
ludum alearū aut aliū exercendo. Si
odio vel rāore peccā q̄ iusticie zelo placita
cōmibus vel litibz aliū vexasti. si alteri male
dixisti p̄sertim p̄ntibus aut propinquis

Circa peccm̄ Auaricie

q̄ alio nesciente vel nolente retines
illud qd̄ est suū. Si furtum rei sacre
aut eccl̄iastice vel alterius cuiuscūqz
intra eccl̄iam vel locum sacratū cōmisisti. Si
contra deū ingratus indignaris q̄ non tibi
sicut et ceteris prouenerunt diuicie nec ad
votum prospere succedunt omnia si ob hoc
immemor dei beneficōrum sibi seruire contē-
pnis. Si cōmūia bona dominorū vel parētū
laute nimis in vsus proprios consumpsisti
aut mercenariorum et seruatorum iustum
lucrum non eisdem tribuisti. Si falsas et
iniustas mercaturas exercuisti et modum
inquiras. Si falso et mendaci artificō vsus
es. modum quere. Si symoniam in te vel
in alio perpetrasti. Si cōmutacōne vsuraria
cum alio contraxisti. aduertatur modus

Si sine lucri periurus fuisti. si ludis prohibi-
tis ut est tarislorum ludus. auaricia motus
te immiscuisti. Si festiuis diebus spe lucri
manualem laborem aut mercacionem per te
vel per alium fieri consensisti. Si comissa tibi
in testamento vel aliter legata vel eleosinas
percipere et distribuere neglexeristi. Si opa miseri-
cordie et elemosinas occurrente necessitate obla-
tiones et decimas soluere contempseristi. Si fida adu-
lacione vel intencione pecunias extorquendi
alium deceperisti aut etiam irriseristi. Si parentum
vel mariti bona eis inscijs abstulisti. Si pro-
prias et alienas possessiones inutiliter consumps-
isti. si alieni dampni causa et occasio voluntarie
et gaudenter extitisti ut lucrum inde vel como-
dum reputares ut exempli gratia si inter duos
iura moues ut ex eorum mutua lite aut verte-
re vel occasione emendam iudicialiam aut pro-
curatorij lucrum feras. Si famem aut pestilentiam
optas ut per eam diceris. aut de parentum morte
gaudes. ut suam hereditatem accipias. aut si
piuras aut alium ad piurandum impellis ven-
dendo et emendo. Si in artificio quocumque inuti-
les adiuueis nouitates ut ditacionem habudes

Circa peccatum Accidie

¶ missam et horas vel aliud diuinum offi-
cium seu seruicium omisisti celebraere ad quod

dicenda tenebaris. Si in festis specialiter
ab ecclesia obseruari p̄ceptis. aut alias per
tristicā negligētā vanitatē aut ocū. ecclia-
sticū officū. p̄dicacōnes ⁊ sermoēs audire
p̄tēpisti. Si excessum tēpus diebus presertī
festiuis in verbis aut factis ocōsis inutilē
confūpisti aut ecclia-
sticū officū sermoibus
garrulis turbasti. Si idē prestītū tempus ex-
cessiue dormiendo in lecto tuo demorādo. vel
aliē male occupasti. Si per negligētā aut
incuriam sanctas habere meditacōnes mor-
tis iudicōꝝ ⁊ beneficōꝝ dei erga te preter-
misisti. Si pro benefactoribus tuis viuis et
defunctis preces fundere neglexisti. Si con-
missorum tuorum regimini et cure non re-
cte sollicitus exististi. Si negligenter de pec-
catis contritus es aut confessus vel ante
confessionem circa peccata tua premedita-
cōnem habere noluisti. Si peccatoꝝ tuorum
oblitus es vel inūctā penitētā min⁹ debite
p̄fecisti. Si q̄libet vota vel p̄missa infringēdo
t̄nsgressus es. ⁊ attendat̄ modus. Si dem̄
q̄ p̄ceptorū ecclie fuisti transgressor. vt si
publicā eucaristie sūp̄cōnem vel aliorum sa-
cramentorū suscepcōnem distulisti. Si non
recte ipsa sacramenta recepisti. scilicet non
premissa debita integrali confessione

Circā peccatū Luxurię

7 morosas cogitacōes circa cānalē
adū cum cōplacētia ⁊ delectacōne
nocīua in corde tenuisti. si cogitacō
nibus talib⁹ carnalib⁹ vel aspectibus aut
verbis aut signis aliquib⁹ motum carnis
excitasti nec eidē sufficientē restitisti. si hui⁹
pccī occasiones nō fugisti aut quod deteri⁹
est easdem pcurasti. Si p tales tēptacōes
vel motus in luxuriosū consensum cecidisti
affectandi extius opus si posses vel audēs
pfcere. Si attactū aliquē inhonestū vel pru
ritū in mēbris pudendis exercuisti ex quo
carnalis delectacō secuta sit ⁊ modus dili
gentē aduertat. Si taliū pccōrū erga alios
causa. ⁊ ruine occasio fueris. verbis. oscul
āplexib⁹. aut alijs signis vel forte picturis
⁊ figuracōib⁹ inhonestis. Si dormēdo hāc
carnalē delectacōez vel pollucōnē incuristi
Si cum alia psona carnalē cōmixtionē inci
disti ⁊ attendat cuius gradus vel iudicōis
foret psona. an vxorata alteri. aut virgo. si
gnē ppinqua ⁊ in quo gradu. si scāmialis
religiosa. aut in sacris ordimibus cōstituta
si tibi sensit aut ei violentiā intulisti. Si de
mīq; eiusdē tecum sexus aut alteri⁹ erat ⁊
expmatur modus. Si luxurie peccatū opere

confirmaſti alio ordine q̄ natura dictauit
Si m̄imonij legitimā honeſtatē nō obser
uaſti racōe opis in ſe vel circūſtantiay que
magis in oſſeſſioē certis ſūt interrogacōib⁹
cognoſcēde q̄ verbis vel ſcriptuīs quib⁹ ſuſſi
tet in publico reſerandē. Si diebus feſtiuis
mōrib⁹ aut min⁹ ſolempmb⁹ talia peccā
ppetraſti aut forſan in ſacraſtis locis. Si
abortiuū pcreaſti aut fetum ex utero naſci
impediuiſti. aut obſtricturā veſtimētorum
aut p agitacōem corpis immoderataſſi vel
choreis vel alijs plurib⁹ inuſtacionib⁹ mo
dis. Si diſſolutis aut inhoneſtis aſpectib⁹
a choreis a geſtibus incōpoſitis vel innata
pulcritudine aut ſuco mendaciter colorata
vel deniq; veſtimentis ſuperfluis alios ad
malum allicere voluiſti. aut te cōcupiſci ab
eiſdem affectari. ſi a tibi m̄imomialiter con
iūcta perſona carnalis copule debitum infir
mitate aut alio legitimo impedimento cel
ſante denegaſti.

Circa peccatū Gule

¶ ieiunia ab ecclia obſeruati māda
ta tranſgreſſus es. ceſſante infirmi
tate. impotentia. vel alia racōnabi
li cauſa. ſi ex nimia cibi vel potus ſūpcione
Ebrietatem. Lururiam. Diſſenciones. aut

corporis infirmitatē incuristi. Si ob eandē
causam studiū. laborē. mercatōnē vel aliud
opus ad quod agendū tenebais omisti
Si per nimios sumptus in potibus et cibus
te vel tuos heredes indigere aut mendica
re coegisti. si deniq; nimis auide aut habū
dāter cibū sūpisti. vel delicata fercula curi
ose pparasti. aut horā comedendi puenisti
sic q̄ ex hoc p̄ceptum aliqd̄ dei vel ecclie sol
ueret. vel grande aliqd̄ corporis incōmodū
sequetur. Per hec aut omia que de septem
peccatis mōrilibus iam explicata sūt. potest
homo cognoscere quib; modis quīq; sēsuū
extiorū mīnisteio cōiūderem legis p̄cepta
cōiū misericōrdie opa ⁊ duodecim nre fidei ar
tículos deliquit. vt non sit opus hec poste
riora p̄oribus addē nisi quis enumeratis p̄
orib; specialiora ⁊ p̄ticulariora adiūgē voluit

Ad plenariū aut p̄cedentiū intellectum
vt agnoscat qualit̄ uite sit faciēda. nōnda
Rimo q̄ de cōi r̄gula sūt aliq̄
est. ⁊ ecclie p̄cepto tenet̄ quilibet
ad minus semel in āno circa pa
scha p̄ca sua cōfiteri. cum etiam
eukaristiā aut aliud sacramentū suscipere
intendit. tūc etiā cū mortis imminet piculū
Cum p̄terea ip̄e qui peccatōrē absolue p̄t

d,

adest. cuius presentia nūq̄ in posterū haberi
formidat. q̄uis sepi⁹ cōfitezi profit. quater
videlicz ānuatim vel mēibus singulis aut
quolibz solēpm̄ festo iuxta p̄sone facultatē
a statū. Scdo q̄ cōfessio in loco patēti vel
publico fieri debet. ne occasione secreti loci a
p̄teriti deuocōis. ipellat dyabol⁹ ad malas
cogitacōes. a iniqua verba vel opera. nūq̄
etiā confessor confitentis vultum aspiciat.

Tercio q̄ multa sūt crimina a quib⁹ p̄ccō
rem sacerdos simplex absoluere nō potest
nisi penitētiari⁹ fuit. aut a p̄lato sup̄iori po
testatē accepit. quēadmodū sorilegiū qd
aliquōdo p̄ abufū sacratiū rerū cōmittit. aut
ex alijs reb⁹ friuole causa querit q̄ nō est
causa intenti effectus. q̄ p̄ res sacras cōmit
tatur sacrilegiū. qd est fur tū rei sacre vel in
tra locū sacrū p̄cussio violēta sacerdotis l
derici. Symonia. heresis. ceteraqz crimina
q̄b⁹ eo factō excōicacōis sentētiā incurrūt
delinquētes. homicidiū p̄cussio patris aut
m̄ris. piuziū in iudicō publico cōmissum. ad
ulteriū signāt notoriū. mulierū rapt⁹ violē
tus. defloracō virginū. cōstupracō sc̄imonia
liū. a incestus cū cōsanguineis intra quartū
gradum. vtorū fractio. oppressio paruulo
rum infantium ob negligētē custodiam

peccatū item turpissimū et abhomiabile qđ
contra naturā dicit. siue in p̄pria p̄sona per
mollicie p̄petratū sit. siue in alio commissum q̄
eiusdē serus existit. vel in p̄sona alterius
serus si fiat in alijs membris. q̄ natura ad
ḡnacōnem deputauit. vel si demiq; in alia
specie admissum sit. Talia nāq; crimīa ḡui
ora sūt q̄ sit elus carmū in sacrosco die ve
neis. vnde et de eis tenetur p̄ccor expresse
cōfitei. sub pena eterne dāpnacōis. Quā
to q̄ p̄sona cōfitens debet habē voluntariū
p̄positū omīa p̄cā sua iuxta vires integra
liter explicādi ⁊ ad interrogata veritatem
sine mendacio respondē ad sui accusacōnē
vel excusacōem. Itē celare etiam debz p̄ccm
alius. nisi fortassis aliē suū p̄ccm reuelare
nō possit. vel nisi personā talē ad suū cōmo
dū spūale cōfessori detegeret absq; p̄iudicō
cuiuscūq;. Quod si p̄latus superior vel penitē
ciari⁹ nō singula p̄cā cōfentis integralit̄
sed solos casus reseruos audire voluerit
reseruet p̄ccor alia delicta miōri sacerdoti
potestatē sup hīs habē cōfēda. Quōto
q̄ nullus in iudā penitentiā recipere debz nisi
quā p̄ficere voluerit. quā ⁊ celare tenet vna
cū alijs cōfessori prolatis aut interrogatis
nisi forsan qđ absit idē confessor cōfitentē

dy

verbis aliquibus ad malū inducē miteretur.
Sexto q̄ si grāde q̄d alicui ēstitūendū sit
et is ignoret cui debeat ēstitui. vel etiā si voto
rū omutacō aut relaxacō faciēda sit solaf
p̄lat⁹ supior. vel ali⁹ horū ptātem hñs non
tm̄ sacerdos infeior. Septiō q̄ sup p̄cis
in gnali supi⁹ numeratis si casus speciales
occurrāt vel numer⁹ delictoz. tenet hoc ofi
tēs explicare tūc. p̄sertim qñ pticulaitas ca
sus. vel numer⁹ specialē habet ānexā mali
ciā mōzle. vt cū qs decē frācos abstulit pau
peri. vxorē et filios habēti vel in loco sacro g
ui⁹ p̄cēm est q̄ furtū p̄cise in gnali omisisse
Et p̄iformit in alijs casib⁹ pticulaitas exp̄
mat. put ofitēs memierit scdm bñplacitū
ofessois. obmissis circūstātijis alijs ad p̄ci
guitatē impertinētib⁹. Octauo q̄ si p̄sona
ofitēs in peccādi p̄posito pseuerat. vel de no
uo p̄cēm iteraē disposuit. aut q̄ ablatū alci
scdm facultatē suā nō vult dimittē vel resti
tuere. aut q̄ a carnali p̄cō luxurie recusat
abstinere. vel q̄ nocēdi iniquū p̄positū reti
net. nullus hāc personā a peccatis cōfessis
potest aut debet absoluere quāq̄ tali perso
ne salubriter consulat. vt bona que p̄terit
interim perficiat. quaten⁹ eam deus in viā
rectā dignetur illustrare. Nonno notetur

q̄ p̄c̄m̄ q̄d̄libet̄ tāto p̄ci⁹ ac detei⁹ est q̄nto
plurib⁹ intulit nocumētū. Propt̄ea si quis
fuerit alteri⁹ ruine causa ⁊ occasio vt inno-
centes p̄sertim iuuenes aut puellas suo oſi-
lio. hortatu. vel alio quouismō sollicitando
ad p̄c̄m̄. agat hui⁹ rei districtā penitentiā
⁊ p̄uret deceptoz ⁊ se correctionē aut emē-
dacōem totis viribus. p̄curando et per se ⁊
alios eos ad viā veritatis ⁊ sanā doctrinā
reducendo. In hoc enī oſistit p̄c̄o p̄ncipal
sue satisfactiōis ⁊ penitentie. Decimo q̄
si quis post oſcie sue examiācōem diligētē
ipse p̄c̄oz quorūdā etiam mortaliū a se omis-
sorū nō remiſſicat. tunc p̄ solam gn̄alem
oſſionem de ipsis absq̄ alia speciali salua-
bitur. si tamē ea prius oblita postmodū ad
memoriā redierint. ea specialit̄ certis tēpōē
et loco oſiteri tenet. Qua in re piculofū est
cōmissoz a se delictoz mortaliū p̄ negligē-
tiā atq̄ desidiā immeōrē fieri. Absolutō

Orma absolutōis sufficiēs ⁊ requi-
ſita pro p̄cis de quib⁹ oſſor inten-
dit ⁊ potest absoluē confitētē. Ego
absoluo te a p̄cis tuis. In noie p̄is ⁊ filij
⁊ sp̄s sc̄i. Amen. Et si oſſio fiat de excōica-
tione tantūmō. dicatur sic. Ego absoluo te
ab excōicacōne tua In noie p̄is ⁊ fi. ⁊ sp̄. ſ.

dm

Amen. Et si cū hoc fiat absolucō de peccato
ppter qđ lata est excoicacō vel de alijs ad-
dat forma prior. Addicōes quedā alie con-
dicōnales aut inuolute tucius dimittūtur

Tercia ps hui⁹ opusculi de scia mortis

⁊ veraces fidelesq; amici cuiuspiam

egroti curā diligent⁹ agāt. p iph⁹

vita corporali fragili. et defectibili

conseruanda. exigūt a nobis multo forc⁹
deus ⁊ caritas p salute sua spūali sollicitudi-
nē gerē specialē. In hac enī extrema mortis
necitate fidelis pbatur amic⁹. Quippe nullū
est op⁹ misericordie maius siue cōmodos⁹
qđ ⁊ tanti apud deū meiti. ⁊ āpliois frequē-
ter estimat. quēadmodū psonē nū salua-
toris ihū xpī si in trīs nobiscū degeret impē-
sum seruiciū corpale. Quāobriē cura fuit pū-
ti scripto cōponere breuē quēdā exhortacō-
nis modū habēdū circa eos q̄ sūt in mortis
articulo constituti. valentē etiā gnaliē oibus
catholicis ad artē et noticiā bene moriendi
congrēdā. Continet autē opusculū hoc bre-
ue q̄tuor pticulas scz exhortacōnes. interro-
gacōnes. oīones. ⁊ obseruacōnes

Prima ps ctinet q̄tuor exhortacōnes

Prima exhortacio est. Amice dilecte
aut dilecta. cōsidera nos oēs s̄bictos